

Owies siewny, owies zwyczajny (*Avena sativa* L.)

Charakterystyka:

Rodzaj owies (*Avena* L.) liczy 25 gatunków roślin jednorocznych. Formy uprawne owsa, podobnie jak żyta, wywodzą się od chwastów, które początkowo towarzyszyły zasiewom pszenicy. Z tego powodu owies uważa się za tzw. wtórny rodzaj uprawny. Na świecie znaczenie uprawne ma zaledwie kilka gatunków owsa, natomiast najbardziej rozpowszechnionym gatunkiem dziko rosnącym jest owies głuchy (*Avena fatua* L.) – uporczywy chwast roślinny zbożowy.

Owies jest rośliną jednoroczną, jare (wysiewany wiosną) lub ozima (wysiewany jesienią), dorastając do 110 cm. Istnieją także odmiany karłowe, których wysokość nie przekracza 80 cm. Łodyga jest wyprostowana, podzielona w łodygi (kolankami) na międzywęzła. Szeroko lancetowate liście, gładkie lub delikatnie owłosione. Kwiatostanem jest wiecha o kwiatach budowy typowej dla traw. Ziarniak otoczony jest dwiema plewkami, w których znajdują się bezostne. Istnieją dwie formy uprawne owsa dzielone ze względu na to czy podczas omłoty plewki oddzielają się od ziarna: formy oplewione i nagoziarniste.

Owies uprawiany jest zarówno w celach konsumpcyjnych (produkcja płatków, kaszy, maki i otrębów) oraz na pasze (ziarno, plewy, słoma).

Uprawa:

W klasycznym zmianowaniu owies wysiewa się po roślinach okopowych. Wysiewa się go wczesną wiosną tuż po obeszniczeniu gleby. Owies jest bardzo konkurencyjny wobec chwastów, dlatego nadaje się do uprawy bez użycia herbicydów. Dojrzewa nierównomiernie dlatego zbiera się go późno.

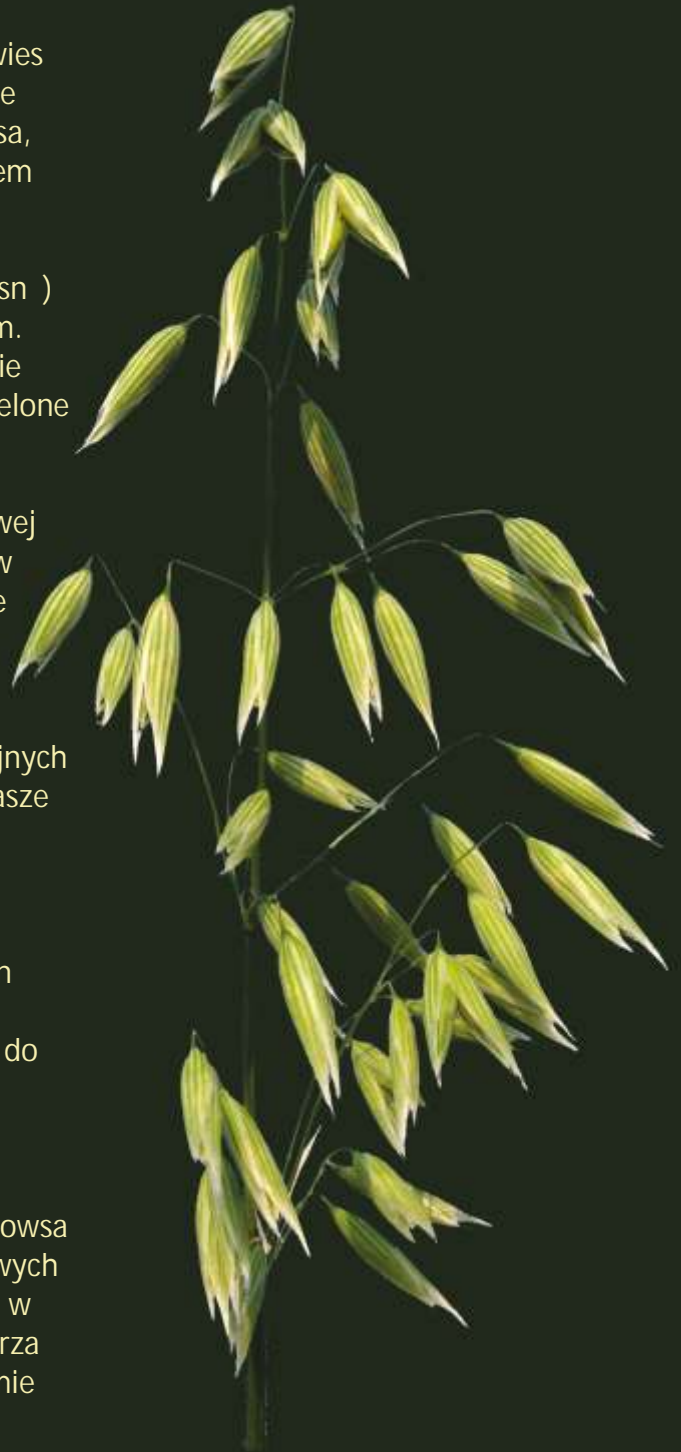
Gatunki:

Owies siewny (*Avena sativa* L.) – główny gatunek owsa uprawianego na świecie, stanowi około 90% światowych zasiewów. Mimo występowania formy jarej i ozimej, w Polsce uprawia się tylko w formie jarej (ozima wymarza zimą). Gatunek ten można uprawiać zarówno w formie oplewionej (czyli) lub nagoziarnistej.

Owies szorstki, owsik (*Avena strigosa* Schreb) – uważany za najstarszy znany gatunek uprawny owsa. Posiada małe wymagania glebowe i dobrze rośnie na glebach piaszczystych. W Polsce rośnie jako chwast.

Piśmiennictwo:

Jasińska Z., Kotecki A. (red.),
2003, Szczegółowa uprawa roślin
tom I, Wydawnictwo
Uniwersytetu Przyrodniczego we
Wrocławiu, Wrocław;

Owies siewny
(fot. Andreas Trepte, GNU Free Documentation License)